

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 februari 2009

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 119 van
het Gerechtelijk Wetboek, teneinde
te garanderen dat een uit handen gegeven
minderjarige wordt berecht door
een rechtscollege dat magistraten bevat die
een gespecialiseerde opleiding
hebben genoten**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Carina VAN CAUTER**

INHOUD

- I. Inleidende uiteenzetting van de heer Xavier Baeselen,
hoofdindieners van het wetsvoorstel. 3
- II. Algemene bespreking 4
- III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen 8

Voorgaande documenten:

Doc 52 1149/ (2007/2008):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Baeselen.
- 002: Amendement.

Zie ook:

- 004: Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 février 2009

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 119 du Code judiciaire
visant à garantir qu'un mineur ayant fait
l'objet d'une décision de dessaisissement
soit jugé par une juridiction comprenant
des magistrats ayant suivi une formation
spécialisée**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MME **Carina VAN CAUTER**

SOMMAIRE

- I. Exposé introductif de M. Xavier Baeselen, auteur
principal de la proposition de loi 3
- II. Discussion générale 4
- III. Discussion des articles et votes 8

Documents précédents:

Doc 52 1149/ (2007/2008):

- 001: Proposition de loi de M. Baeselen.
- 002: Amendement.

Voir aussi:

- 004: Texte adopté par la commission.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Mia De Schamphelaere

A. — Vaste leden / Titulaires:

CD&V	Mia De Schamphelaere, Raf Terwingen, Jo Vandeurzen
MR	Olivier Hamal, Olivier Maingain, Marie-Christine Marghem
PS	Valérie Déom, André Perpète
Open Vld	Sabien Lahaye-Battheu, Carina Van Cauter
VB	Bart Laeremans, Bert Schoofs
sp.a	Renaat Landuyt, Peter Vanvelthoven
Ecolo-Groen!	Stefaan Van Hecke
cdH	Clotilde Nyssens
N-VA	Els De Rammelaere

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Sonja Becq, Gerald Kindermans, Liesbeth Van der Auwera
David Clarinval, Denis Ducarme, Carine Lecomte, Florence Reuter
Claude Eerdeken, Thierry Giet, Karine Lalioux
Mathias De Clercq, Herman De Croo, Bart Somers
Alexandra Colen, Peter Logghe, Bruno Stevenheydens
Maya Detiège, Bruno Tobback, Ludwig Vandenhove
Juliette Boulet, Fouad Lahssaini
Josy Arens, Joseph George
Sarah Smeyers

<p>cdH : centre démocrate Humaniste CD&V : Christen-Democratisch en Vlaams Ecolo-Groen! : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen FN : Front National LDD : Lijst Dedecker MR : Mouvement Réformateur N-VA : Nieuw-Vlaamse Alliantie Open Vld : Open Vlaamse liberalen en democraten PS : Parti Socialiste sp.a : Socialistische partij anders VB : Vlaams Belang</p>	<p>Afkortingen bij de nummering van de publicaties: DOC 52 0000/000: Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft) CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft) CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft) PLEN: Plenum COM: Commissievergadering MOT: moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</p>	<p>Abréviations dans la numérotation des publications: DOC 52 0000/000: Document parlementaire de la 52ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif QRVA: Questions et Réponses écrites CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte) CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue) CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon) PLEN: Séance plénière COM: Réunion de commission MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</p>
<p>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel.: 02/549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail: publicaties@deKamer.be</p>	<p>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail: publications@laChambre.be</p>	

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 13 en 20 mei 2008 en 27 januari 2009.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE HEER XAVIER BAESELEN, HOOFDINDIENER VAN HET WETSVORSTEL

De heer Xavier Baeselen (MR) herinnert eraan dat het vernieuwde artikel 57bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade de jeugdrechtbank in staat stelt de zaak uit handen te geven indien de persoon die voor die jeugdrechtbank is gebracht, op het tijdstip van het feit zestien jaar of ouder was en die rechtbank een maatregel van bewaring, behoeding of opvoeding niet geschikt acht.

Naargelang het al dan niet om een correctionaliseerbaar wanbedrijf of een correctionaliseerbare misdaad gaat, kan de betrokkene dus worden verwezen naar een bijzondere kamer binnen de jeugdrechtbank die het gemeen strafrecht en de gemeenrechtelijke strafprocedure toepast, dan wel naar het gerecht dat krachtens het gemeen recht bevoegd is.

Er is evenwel voorzien in bepalingen die moeten garanderen dat rekening wordt gehouden met de specifieke situatie van elke jongere: willen de kamers van de rechtbanken die van die zaken kennis moeten nemen, rechtsgeldig zijn samengesteld, dan moeten twee leden ervan de opleiding hebben genoten die georganiseerd wordt in het kader van de voortgezette opleiding van de magistraten, die vereist is voor de uitoefening van het ambt van rechter in de jeugdrechtbank.

In een soortgelijke garantie is evenwel niet voorzien in de gevallen waarin de jongere naar het hof van assisen wordt verwezen.

In arrest nr. 49/2008 van 13 maart 2008 van het Grondwettelijk Hof wordt de wetgever daarop gewezen (zie in het bijzonder considerans B.30.4 en volgende). Het Hof is van oordeel dat deze laatste in de artikelen van het Gerechtelijk Wetboek die de samenstelling van het hof van assisen regelen, bepalingen had kunnen invoegen die waarborgen dat de minderjarige zal worden berecht door een rechtscollege met magistraten die worden gekozen onder personen met dezelfde opleiding of dezelfde ervaring als degenen die zitting hebben in de bijzondere kamer die de wet van 13 juni 2006 binnen de jeugdrechtbank heeft opgericht.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de loi au cours de ses réunions des 13 et 20 mai 2008 et du 27 janvier 2009.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE M. XAVIER BAESELEN, AUTEUR PRINCIPAL DE LA PROPOSITION DE LOI

M. Xavier Baeselen (MR) rappelle que le nouvel article 57bis de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait permet au tribunal de la jeunesse de se dessaisir lorsque la personne déférée devant lui est âgée d'au moins seize ans et que le tribunal estime inadéquate une mesure de garde, de préservation ou d'éducation.

Selon que le délit ou le crime est correctionnalisable ou non, la personne concernée peut donc être renvoyée devant une chambre spécifique au sein du tribunal de la jeunesse qui applique le droit pénal et la procédure pénale commune ou devant la juridiction compétente en vertu du droit commun.

Des garanties sont toutefois prévues afin de prendre en considération la situation particulière de chaque jeune: pour être valablement composées, les chambres des juridictions appelées à connaître de ces cas doivent compter deux magistrats ayant suivi la formation organisée dans le cadre de la formation continue requise pour l'exercice des fonctions de juge au tribunal de la jeunesse.

Une telle garantie n'est toutefois pas prévue dans le cas où le jeune est renvoyé devant la Cour d'assises.

Dans son arrêt n° 49/2008 du 13 mars 2008, la Cour constitutionnelle reproche cette situation au législateur (voir en particulier le considérant B.30.4 et suivants). La Cour estime que ce dernier aurait du insérer dans les articles du Code judiciaire réglant la composition de la Cour d'assises des dispositions garantissant que le mineur sera jugé par une juridiction comprenant des magistrats choisis parmi ceux qui ont la même formation ou la même expérience que ceux siégeant dans la chambre spécifique instaurée par la loi du 13 juin 2006 au sein du tribunal de la jeunesse.

Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel wil derhalve op die kritiek inspelen door artikel 119 van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen in de zin die door het Grondwettelijk Hof wordt voorgesteld.

De spreker preciseert dat dit wetsvoorstel niet noodzakelijk de hervorming van het jeugdrecht invult zoals sommigen die hadden gewenst, maar dat het wel op zijn minst de verdienste heeft één van de door het Grondwettelijk Hof naar voren gebrachte knelpunten weg te werken.

II.— ALGEMENE BESPREKING

De heer Bert Schoofs (VB) geeft toe dat het doel van het wetsvoorstel lovenswaardig is, maar vraagt zich af of wel voldoende magistraten de in artikel 119 bedoelde opleiding hebben gevolgd. Zo niet, kan dat dan op korte termijn worden verholpen?

In welke sancties is voorzien ingeval te weinig magistraten terzake opgeleid zijn? Dreigt de behandeling van rechtszaken geen achterstand op te lopen?

In hoeveel rechtszaken moeten minderjarigen voor het hof van assisen verschijnen?

De heer Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!) vindt het wetsvoorstel interessant, in zoverre het de aanbevelingen van het Grondwettelijk Hof in het Gerechtelijk Wetboek omzet. Het is immers essentieel dat magistraten die terzake zijn opgeleid, aan de werkzaamheden van het hof van assisen kunnen deelnemen wanneer dit laatste moet oordelen over een door de jeugdrechtbank uit handen gegeven zaak van een minderjarige.

De heer Raf Terwingen (CD&V) gaat akkoord met de door de indieners van het wetsvoorstel voorgestelde wijziging die aan het arrest van het Grondwettelijk Hof beantwoordt.

Aangaande de opmerking van de heer Schoofs onderstreept de spreker dat maar weinig minderjarigen voor het hof van assisen verschijnen. Het probleem van het mogelijke tekort aan gespecialiseerde magistraten is dan ook heel relatief.

Er zij evenwel op gewezen dat het Grondwettelijk Hof met betrekking tot het jeugdsanctierecht nog andere punten van kritiek heeft geuit dan dat waarop de indieners met hun wetsvoorstel een antwoord trachten te bieden. Dus rijst de vraag of het niet beter is te kiezen voor een omvattende aanpak waarbij de geïmplementeerde wet in overeenstemming wordt gebracht met het arrest van het Grondwettelijk Hof.

La proposition de loi à l'examen entend par conséquent répondre à cette critique en modifiant l'article 119 du Code judiciaire dans le sens proposé par la Cour constitutionnelle.

M. Baeselen précise que la proposition de loi ne constitue pas nécessairement la réforme du droit à la jeunesse à laquelle d'aucuns aspirent mais a au moins le mérite de résoudre un des problèmes soulevés par la Cour constitutionnelle.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Bert Schoofs (VB) reconnaît l'objectif louable de la proposition de loi mais se demande si un nombre suffisant de magistrats ont suivi la formation visée à l'article 119 proposé. A défaut, cela peut-il être le cas à bref délai?

Dans le cas contraire, quelles seraient les sanctions encourues? Ne risque-t-on pas d'entraîner des retards dans le traitement des affaires?

Quel est le nombre d'affaires dans lesquelles des mineurs doivent comparaître devant la Cour d'assises?

M. Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!) juge la proposition intéressante dans la mesure où elle transpose, dans le Code judiciaire, les recommandations de la Cour constitutionnelle. Il est en effet essentiel que des magistrats ayant suivi une formation spécialisée puissent participer aux travaux de la Cour d'assises lorsque celle-ci a à connaître du cas d'un jeune pour lequel le tribunal de la jeunesse s'est dessaisi.

M. Raf Terwingen (CD&V) se dit favorable à la modification proposée par les auteurs de la proposition de loi, qui est conforme à l'arrêt de la Cour constitutionnelle.

Concernant la remarque de *M. Schoofs*, l'intervenant souligne que le nombre de cas où un jeune est attiré devant la Cour d'assises est peu élevé. Le problème du nombre de magistrats ayant suivi une formation spécialisée est donc relativement marginal.

Toutefois, il faut rappeler que la critique à laquelle les auteurs de la proposition de loi entendent répondre n'est pas la seule formulée par la Cour constitutionnelle à l'encontre du droit sanctionnel de la jeunesse. La question est donc de savoir s'il n'est pas préférable de privilégier une approche globale susceptible de corriger la loi conformément à l'arrêt de la Cour.

Op de stelling dat maar weinig jongeren voor het hof van assisen zouden verschijnen, antwoordt de heer *Bert Schoofs (VB)* dat, als dat hof wordt uitgebreid met terzake opgeleide magistraten, zulks kan leiden tot een mentaliteitswijziging en dus tot een stijging van het aantal uit handen gegeven zaken.

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) merkt op dat de wetgever verplicht is zich naar het arrest van het Grondwettelijk Hof te schikken. De indieners van het wetsvoorstel willen dus terecht voorzien in waarborgen jegens de minderjarige die voor het hof van assisen verschijnt. Haar fractie steunt derhalve de voorgestelde wijziging.

Uiteraard reiken de opmerkingen van het Grondwettelijk Hof verder dan dit ene aspect: nog tijdens deze zittingsperiode zullen oplossingen moeten worden uitgewerkt voor de andere pijnpunten die arrest nr. 49/2008 aanstipt.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) vindt het verdienstelijk dat het wetsvoorstel een antwoord biedt op een van de belangrijkste opmerkingen die het Grondwettelijk Hof heeft geformuleerd, en tegelijk geen afbreuk doet aan de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever om minderjarigen van meer dan 16 jaar die ernstige feiten hebben begaan, voor een hof van assisen te kunnen berechten. Het is dan ook logisch ervoor te zorgen dat de magistraten die in dergelijke zaken moeten oordelen, passend zijn opgeleid.

De spreekster wijst erop dat dit niet het enige punt was waarop het Grondwettelijk Hof kritiek had. Behalve het ontbreken van waarborgen voor de minderjarigen die voor het hof van assisen verschijnen, stelt het hof met name vast dat de strafrechtelijke geldboete ingeval de minderjarige niet verschijnt, ongrondwettig is.

De minister van Justitie stelt vast dat het wetsvoorstel op het eerste gezicht inderdaad een oplossing aanreikt voor een van de punten die het Grondwettelijk Hof aan de kaak stelt.

Men moet zich evenwel vergewissen van de haalbaarheid van de voorgestelde wijziging en dan ook de concrete implicaties ervan nagaan.

Bovendien moeten ook andere aspecten van het jeugdsanctierecht worden aangepast: de minister verwijst in dat verband naar de lijst die thans wordt opgesteld aangaande een aantal technische en terminologische aanpassingen van het wetgevingsarsenaal.

A la remarque selon laquelle le nombre de jeunes comparissant devant la Cour d'assises est relativement marginal, *M. Bert Schoofs (VB)* répond que le fait d'élargir la composition de la Cour à des magistrats spécialisés pourrait entraîner une évolution des mentalités et par conséquent, une augmentation du nombre de dessaisissements.

Mme Clotilde Nyssens (cdH) remarque que le législateur a l'obligation de se conformer à l'arrêt de la Cour constitutionnelle. Les auteurs de la proposition de loi ont donc raison de vouloir offrir des garanties pour le mineur qui comparaît devant la Cour d'assises. Le groupe auquel l'intervenante appartient est donc favorable à la modification proposée.

Certes, les remarques de la Cour constitutionnelle vont au-delà de ce seul aspect: il faudra donc s'atteler, au cours de la présente législature, à résoudre les autres problèmes soulevés dans l'arrêt n° 49/2008.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) juge que la proposition de loi à l'examen a le mérite de répondre à l'une des remarques les plus importantes formulées par la Cour constitutionnelle tout en respectant l'intention initiale du législateur de permettre que des jeunes de plus de 16 ans qui se sont rendus coupables de faits graves puissent comparaître devant une Cour d'assises. Il est logique de prévoir que les magistrats appelés à se prononcer sur ces cas doivent avoir bénéficié d'une formation adéquate.

L'intervenante remarque que cet aspect n'est pas le seul qui a été critiqué par la Cour constitutionnelle. Outre l'absence de garantie pour le mineur comparissant devant la Cour d'assises, elle a notamment conclu à l'inconstitutionnalité des amendes pénales imposées en cas de non-comparution du mineur.

Le ministre de la Justice constate qu'à première vue, le texte de la proposition de loi répond en effet à l'une des critiques formulées par la Cour constitutionnelle.

Il faut toutefois être sûr de la praticabilité de la modification proposée et en évaluer par conséquent les implications concrètes.

D'autre part, ce n'est pas le seul aspect du droit sanctionnel de la jeunesse qui doit être adapté: le ministre évoque à cet égard l'inventaire qui est en cours concernant un certain nombre d'adaptations techniques et terminologiques de l'arsenal législatif.

Verscheidene in de wet van 8 april 1965 vervatte bepalingen werden trouwens bij voormeld arrest vernietigd, en moeten dus worden aangepast.

In de nabije toekomst zullen ook andere knelpunten moeten worden aangepakt, zoals de capaciteitsproblemen of de moeilijkheden in verband met de bevoegdheidsverdeling.

*
* *

Tijdens de vergadering van 27 januari 2009 wordt de algemene bespreking voortgezet.

De heer Raf Terwingen (CD&V) steunt het wetsvoorstel.

Pro memorie: het Grondwettelijk Hof heeft de gevolgen van artikel 57bis, § 1, van de wet van 8 april 1965 gehandhaafd tot 30 juni 2009. Het is dan ook belangrijk vóór die datum wetgevend op te treden, teneinde komaf te maken met de door het Grondwettelijk Hof aangestipte discriminatie.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) begrijpt wat de indieners van het wetsvoorstel beogen, met name op passende wijze tegemoet komen aan een van de opmerkingen die het Grondwettelijk Hof heeft gemaakt over de uithandengevingsprocedure als bedoeld in artikel 57bis van de wet van 1965.

Niettemin vraagt hij zich af of het wel wenselijk is de voorgestelde tekst aan te nemen, terwijl een hervorming van het hof van assisen wordt onderzocht. De heer Van Hecke gaat in op de verschillende, overwogen benaderingen: de afschaffing zonder meer van het hof van assisen, een beperking van het aantal zaken dat naar assisen kan worden verwezen, een gewijzigde samenstelling van de jury enzovoort.

Dreigt de aanneming van het wetsvoorstel derhalve niet vooruit te lopen op die bespreking? Ware het niet verkieslijk dit vraagstuk op te nemen in de alomvattender hervorming die er wellicht komt?

Mevrouw Valérie Déom (PS) constateert dat het in een dusdanig kiese aangelegenheid als uithandengeving van cruciaal belang is te voorzien in de passende waarborgen. Zij kan zich dan ook in het lovenswaardige oogmerk van het wetsvoorstel terugvinden. Evenals de heer Van Hecke heeft zij zich echter ook afgevraagd of dit wetgevend initiatief wel relevant is terwijl een bijsturing van het hof van assisen wordt onderzocht. Welk standpunt neemt de minister van Justitie daarover in?

Plusieurs dispositions de la loi du 8 avril 1965 ont par ailleurs été annulées par l'arrêt précité et doivent donc être revues.

Dans un futur proche, il faudra également se pencher sur d'autres problèmes comme les problèmes de capacité ou encore ceux liés à la répartition des compétences.

*
* *

Lors de la réunion du 27 janvier 2009, la discussion générale a été poursuivie.

M. Raf Terwingen (CD&V) souscrit à la proposition de loi.

Pour rappel, la Cour constitutionnelle a maintenu les effets de l'article 57bis, §1er, de la loi du 8 avril 1965 jusqu'au 30 juin 2009. Il importe par conséquent de légiférer avant cette date afin de mettre fin à la discrimination mise en exergue par la Cour constitutionnelle.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) comprend la volonté des auteurs de la proposition de loi qui souhaitent répondre de manière appropriée à l'une des critiques formulées par la Cour constitutionnelle à l'égard de la procédure de dessaisissement formulée à l'article 57bis de la loi de 1965.

Il s'interroge toutefois quant à l'opportunité d'adopter le texte proposé alors qu'une réforme de la Cour d'assises est à l'examen. M. Van Hecke évoque les différentes pistes envisagées: la suppression pure et simple de la Cour d'assises, la limitation du nombre d'affaires susceptibles de lui être renvoyées, la modification de la composition du jury...

L'adoption de la proposition de loi ne risque-t-elle pas de préjuger du sort de ces discussions? Ne serait-il pas préférable d'intégrer cette problématique dans la réforme plus globale à l'examen?

Mme Valérie Déom (PS) constate que dans une matière aussi délicate que le dessaisissement, il est essentiel de prévoir les garanties adéquates. Elle peut donc souscrire à l'objectif louable de la proposition de loi. Toutefois, à l'instar de M. Van Hecke, l'intervenante s'est posé la question de la pertinence de la présente intervention législative alors qu'une réforme de la Cour d'assises est à l'examen. Quelle est la position du ministre de la Justice sur ce point?

Zelf meent de heer Xavier Baeselen (MR) dat wie alles in zijn geheel wil aanpakken, gedoemd is werkeloos toe te zien. In dit geval heeft het Grondwettelijk Hof gewezen op een heel specifieke discriminatievorm waaraan een einde moet worden gemaakt.

Om de gelijkheid te herstellen, waren twee oplossingen mogelijk: ofwel de magistraten die zitting hebben in het hof van assisen een specifieke opleiding geven, ofwel integendeel de specifieke kamers afschaffen die binnen de rechtbanken werden ingesteld krachtens artikel 57bis van de wet van 1965. In het belang van de minderjarige is de voorkeur gegeven aan de eerste optie.

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) herhaalt dat zij het wetsvoorstel steunt, omdat het een minderjarige die voor het hof van assisen moet verschijnen, meer waarborgen biedt. Volgens de spreker is er geen verband tussen deze aangelegenheid en de algemene hervorming van de procedure voor het hof van assisen.

Tevens wenst mevrouw Nyssens de inhoud te kennen van de gespecialiseerde opleiding die in het raam van de voortgezette opleiding wordt georganiseerd. Wie verstrekt die opleiding momenteel?

Wat zal voorts de sanctie zijn zo het hof niet rechts-geldig is samengesteld?

De vertegenwoordigster van de minister van Justitie bevestigt dat de ter bespreking voorliggende tekst een einde moet maken aan een door het Grondwettelijk Hof aangestipte ongelijkheid. Het is inderdaad paradoxaal dat de minderjarigen die voor het hof van assisen moeten verschijnen en die bijgevolg zware straffen dreigen op te lopen, momenteel een andere behandeling krijgen dan de minderjarigen ten aanzien van wie een beslissing tot uithandengeving is genomen voor een wanbedrijf of een correctionaliseerbare misdaad. De sanctie voor laatstgenoemden is per definitie minder zwaar.

De gespecialiseerde opleiding waarvan sprake in artikel 259sexies, § 1, 1°, derde lid, is een opleiding van een week die wordt verstrekt door magistraten en hoogleraren. Ze heeft betrekking op de wet van 1965 in het algemeen en op de mogelijke maatregelen ten aanzien van de minderjarigen in het bijzonder.

M. Xavier Baeselen (MR) estime pour sa part qu'à force de tout vouloir traiter de manière globale, l'on est condamné à l'inactivité. En l'occurrence la Cour constitutionnelle a pointé une discrimination bien précise à laquelle il faut mettre fin.

Pour rétablir l'égalité, deux solutions étaient possibles: imposer aux magistrats composant le siège de la Cour d'assises une formation spécifique ou au contraire, supprimer les chambres spécifiques créées au sein des tribunaux en vertu de l'article 57bis de la loi de 1965. Dans l'intérêt du mineur, la première option a été privilégiée.

Mme Clotilde Nyssens (cdH) répète son soutien à la proposition de loi qui permet d'augmenter les garanties bénéficiant au mineur renvoyé devant la Cour d'assises. L'intervenante juge que cette question n'a pas de lien avec une réforme générale de la procédure devant la Cour d'assises.

Mme Nyssens souhaite pour le reste connaître le contenu de la formation spécialisée organisée dans le cadre de la formation continue. Qui dispense actuellement cette formation?

Par ailleurs quelle sera la sanction en cas de composition irrégulière?

La représentante du ministre de la Justice confirme que le texte à l'examen doit permettre de mettre fin à une inégalité épinglée par la Cour constitutionnelle. Il est en effet paradoxal qu'à l'heure actuelle, les mineurs qui doivent comparaître devant la Cour d'assises et qui risquent par conséquent d'encourir des sanctions graves ne bénéficient pas d'un traitement comparable à celui dont bénéficient les mineurs ayant fait l'objet d'une décision de dessaisissement pour un délit ou pour un crime correctionnalisable, qui par définition est sanctionné moins lourdement.

La formation spécifique visée à l'article 259sexies, § 1er, 1°, alinéa 3 est une formation d'une semaine, dispensée par des magistrats et des professeurs d'université, qui porte sur la loi de 1965 en général et sur les mesures qui peuvent être prises à l'égard des mineurs, en particulier.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De heer Xavier Baeselen (MR) dient amendement nr. 1 (DOC 52 1149/002) in, waarin wordt voorgesteld een aantal technische correcties aan te brengen in artikel 2 van het wetsvoorstel.

Allereerst kan het gebeuren dat een minderjarige samen met meerderjarigen voor het hof van assisen moet verschijnen. Bijgevolg lijkt het aangewezen te preciseren dat, ingeval ten minste één minderjarige mee moet verschijnen, de zetel een specifieke samenstelling moet hebben.

Teneinde de gebruikte terminologie af te stemmen op die van de artikelen 78, tweede lid, en 101, zesde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, wordt in amendement nr. 1 eveneens voorgesteld om, in de Nederlandse tekst, de woorden «om behoorlijk samengesteld te zijn» te vervangen door de woorden «om rechtsgeldig samengesteld te zijn.».

Tot slot gebruikt men in dit wetsvoorstel de woorden «twee leden» om aan te geven dat twee van de drie rechters de specifieke opleiding in jeugdrecht moeten volgen. Om een duidelijk onderscheid te maken met de leden van de jury wordt voorgesteld die woorden te vervangen door de woorden «twee magistraten».

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) vraagt naar de praktische implicaties van de voorgestelde wijziging: zal het hof van assisen worden samengesteld uit jeugdrechters of uit magistraten voor zaken van gemeen recht die gewoonlijk in het hof van assisen zitting hebben en eenzelfde opleiding hebben gevolgd als die welke de jeugdrechters moeten volgen?

De heer Xavier Baeselen (MR) onderstreept dat het een beetje vreemd zou zijn mochten er jeugdrechters in het hof van assisen zitting hebben.

Hij herinnert eraan dat het Grondwettelijk Hof alleen heeft geoordeeld dat de minderjarige zal worden berecht door een rechtscollege met magistraten die worden gekozen onder personen met dezelfde opleiding of dezelfde ervaring als diegenen die zitting hebben in de bijzondere kamer waarin artikel 57bis, § 1, van de wet voorziet (B.30.5.).

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 2

M. Xavier Baselen (MR) dépose l'amendement n° 1 (DOC 52 1149/002) qui propose d'apporter à l'article 2 de la proposition de loi une série de corrections techniques.

Tout d'abord, il est possible qu'un mineur doive se justifier avec des majeurs devant la cour d'assises. Il semble par conséquent indiqué de préciser qu'en cas de comparution d'au moins un mineur, la composition spécifique du siège est requise.

Afin d'harmoniser la terminologie utilisée avec celle des articles 78, alinéa 2, et 101, alinéa 6, du Code judiciaire, l'amendement n°1 propose également de remplacer les mots «*Om behoorlijk samengesteld te zijn*» par les mots «*om rechtsgeldig samengesteld te zijn*».

Enfin, la présente proposition de loi utilise les mots «deux membres» pour indiquer que deux des trois juges doivent suivre la formation spécifique en matière de jeunesse. Afin d'établir une distinction claire avec les membres du jury, il est proposé de remplacer ces mots par les mots «deux magistrats».

Mme Clotilde Nyssens (cdH) s'interroge quant aux implications pratiques de la modification proposée: la Cour d'assises sera-t-elle composée de juges de la jeunesse ou de magistrats de droit commun, siégeant généralement en Cour d'assises, ayant suivi une formation identique à celle que doivent suivre les juges de la jeunesse?

M. Xavier Baeselen (MR) souligne qu'il serait quelque peu particulier que des juges de la jeunesse siègent dans une Cour d'assises.

Il rappelle que la Cour constitutionnelle a seulement jugé que la loi devait garantir que le mineur sera jugé par une juridiction comprenant des magistrats choisis parmi ceux qui ont la même formation ou la même expérience que ceux qui siègent dans la chambre spécifique prévue à l'article 57bis, § 1er, de la loi (B.30.5.).

De vertegenwoordigster van de minister geeft aan dat de wet vereist dat de magistraten die in een correctionele kamer zitting hebben, houder zijn van een brevet dat aantoonst dat ze de gespecialiseerde opleidingen hebben gevolgd die hen voor jeugdzaken bevoegd maakt. Het wetsvoorstel strekt ertoe die vereiste uit te breiden met betrekking tot het hof van assisen.

Er is dus geen sprake van aan jeugdrechters te vragen in hun plaats zitting te hebben. Pro memorie: de korpschef is ermee belast ervoor te zorgen dat de zetel volgens de wet is samengesteld.

Mevrouw Valérie Déom (PS) merkt op dat amendement nr. 1 er alleen maar toe leidt dat in een zelfde zaak ook meerderjarigen kunnen worden gevonnist door een hof van assisen dat is samengesteld uit drie magistraten waarvan er twee een specifieke opleiding hebben genoten. Wat gebeurt er als de minderjarige moet verschijnen voor een gespecialiseerde kamer van de correctionele rechtbank of het hof van beroep?

De vertegenwoordigster van de minister verwijst in dat opzicht naar artikel 57bis van de wet van 1965.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) vindt dat het ter bespreking voorliggende artikel het niet mogelijk zal maken een einde te stellen aan de ongelijke behandeling tussen de minderjarigen die voor het hof van assisen moeten verschijnen en de anderen. Het zijn immers de twaalf juryleden – die niet over een specifieke opleiding in jeugdrecht beschikken – die zich over de schuldvraag zullen moeten uitspreken.

De heer Xavier Baeselen (MR) stelt vast dat het Grondwettelijk Hof op dit element geen kritiek heeft geuit.

*
* *

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 3 (nieuw)

De heer Xavier Baeselen (MR) preciseert dat amendement nr. 2 (DOC 52 1149/002) ertoe strekt een artikel 3 (nieuw) in te voegen. Dat artikel 3 beoogt artikel 57bis, § 1, eerste lid, van de wet van 8 april 1965 anders te formuleren; aldus wordt rekening gehouden met de wijziging die bij artikel 2 wordt aangebracht aan artikel 119 van het Gerechtelijk Wetboek.

La représentante du ministre indique que la loi exige que les magistrats appelés à siéger en chambre correctionnelle soient détenteurs d'un brevet démontrant qu'ils ont suivi les formations spécialisées permettant de connaître des dossiers jeunesse. La proposition de loi entend étendre cette exigence en ce qui concerne la Cour d'assises.

Il n'est donc pas question de demander à des juges de la jeunesse d'aller siéger à leur place. Pour rappel, il appartient au chef de corps de veiller à ce que la composition du siège respecte la loi.

Mme Valérie Déom (PS) remarque que l'amendement n°1 aboutit à ce que dans une même affaire, des personnes majeures soient également jugées devant une cour d'assises composée de trois magistrats, dont deux disposeront d'une formation spécifique. Qu'en est-il lorsque le mineur est appelé à comparaître devant une chambre spécialisée du tribunal correctionnel et de la Cour d'appel?

La représentante du ministre se réfère à cet égard à l'article 57bis de la loi de 1965.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) juge que l'article à l'examen ne permettra pas de mettre fin à la discrimination entre le mineur qui est appelé à comparaître devant la Cour d'assises et les autres. Ce sont en effet les douze membres du jury – qui ne disposent pas d'une formation spécifique en droit de la jeunesse – qui vont devoir se prononcer sur la culpabilité.

M. Xavier Baeselen (MR) constate que cet élément n'a pas été critiqué par la Cour constitutionnelle.

*
* *

L'amendement n° 1 est adopté par 10 voix et une abstention.

L'article 2, tel qu'amendé, est adopté par 10 voix et une abstention.

Art. 3 (nouveau)

M. Xavier Baeselen (MR) précise que l'amendement n° 2 (DOC 52 1149/002) introduit un nouvel article 3. La disposition proposée vise à adapter la rédaction de l'article 57bis, § 1er, alinéa 1er, de la loi de 1965 afin de tenir compte de la modification apportée par l'article 2 à l'article 119 du Code judiciaire.

*
* *

Amendement nr. 2 dat ertoe strekt een artikel 3 in te voegen, wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Het opschrift van het wetsvoorstel dient bijgevolg te worden aangepast als volgt:

«Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 119 van het Gerechtelijk Wetboek en van artikel 57bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade».

De commissie beslist geen toepassing te geven aan artikel 82, 1., van het Reglement van de Kamer en onmiddellijk over te gaan tot de stemming over het geheel van het wetsvoorstel.

Het gehele aldus geamendeerde wetsvoorstel wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

De rapporteur,

Carina
VAN CAUTER

De voorzitter,

Mia
DE SCHAMPHELAERE

Artikelen die een uitvoeringsbepaling vergen: geen

*
* *

L'amendement n° 2 qui tend à insérer un article 3 est adopté par 10 voix et une abstention.

Par voie de conséquence, l'intitulé de la proposition de loi doit être adapté comme suit:

«Proposition de loi modifiant l'article 119 du Code judiciaire et l'article 57bis de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait»

Par dérogation à l'article 82, 1, du règlement, la commission décide de procéder au vote sur l'ensemble de la proposition de loi, qui, telle qu'amendée, est adoptée par 10 voix et une abstention.

Le rapporteur,

Carina
VAN CAUTER

La présidente,

Mia
DE SCHAMPHELAERE

Articles qui demandent une mesure d'exécution: nihil